

N°. 40.

Sestdeenä, 30. September (12.) Oktober

1872.

Malka par gaddu: Mahjas weests 1 rubl., pastes nauda 60 kap.

Rahditajs.

Geschesmes sinas. No Nihgas: Wids. gubernators aisreisojis, — jauns landkommiffahrs, — pahrtikas beedriba, — kommissione submannu sirgu deht un Latw. teaters. No Raistum-m.: tur sweschs puika peellihdis. No Tebrpatas: Kasalazze basnij-tohnmis sagahsee. No Pehterburgas: Reelfis Nikolai Nikolajewitsch usnehmis tablu zellu, — kreewiski spreddiki protestontu basnijä, — jaunai basnijai gruntsalmins litrs. No Maslawas: par fudmallu truhlumu.

Ahrsemes sinas. No Wahjsemes: Esafes un Lotrinu eedschwotaji, — pah generali Todleben, — keisera Maksimiliana atrailne, — gobda-malka par pirmo Frantscheem atnemtu larrogu, — passet stary Wahjiju un Franziju. No Parishes: Gambetta zerschanahs pehz gobda. No Italijas: pahwesta libbeles. No Turzijas: Montenegreeschu stribdes johos. No Amerikas: ja nobegguse Tschitegu p. atkal ustaisafe. No Japanas: Mitados reiso apfahet.

Jaunatabs sinas. Pah to sleskawibu Starpas trobga. Nahwes-veeminna. Jauna tizzibas grabmata. Laure un Swilpi. Smeellu stabsinisch. Grabmata sinna. Peeliffumä Wendes meita. Wainigs jeb newainigs. Kaufi eymot Klawer puifit. Dirstele.

Geschesmes sinas.

No Nihgas. Widsemes gubernators sawas ammata darrischanas 27tä September aisreisija us Pehterburgu un pa to laiku, kamehr mahjä nebuhs, wianna darrischanas usnehmis wize-gubernators.

— Tas libdsschinnigs Landkommiffahra (semmes-polizei teefas kommissara) palihgs Juli us Haken no Nihgas Nahtes irr ezejelts par Landkommiffari un ohtrais Landkommiffara palihgs Robert Haken par pirmo palihgu; par ohtro palihgu ezejelts Nikolai Filipowizz.

No Nihgas. Dsirdam, ka schejenes pahrtikas (konsuma) beedriba 15tä Septbr. pilnigä fapulze, effohet scheslojusehs, ka tai pawiffam mas beedru un ka beedribas lohpmanni wairs negribboht sawas prezzes — to til mas nemm — beedribas beedreem us sinnamu wihst pahrdohet. Nahdotees, ka beedriba wairs ilgal newarreschoht pastahweht un ta-

deht gribboht 30tä September sawas darrischanas pabeigt un tad nahfamä pilnä fapulze norunnahet, woi beedribu pawiffam atstahet, jeb wehl kahda wihse mehginahet to kahjas usturreht.

— Schejenes wezzakajs polizei-meisters barra sinnamu, ka us Wids. gubernatora pawehleschanu ezejelta kommissione, kurras beedri irr weens no gubernatera subtihts teefas-kungs, weens polizejas kungs, weens lohpu-ahrste un weens no lohpu aisstahweschanas beedribas lohzeekem. Schahs kommissiones darbs buhschoht: katrä rihtä — til ween ne swehtkös, swehtdeenas un pirmdeenas — pirms fuhrmanni no mahjas isbraufuschi, winnu wahgus un sirgus pahrraudsiht; tohs wahgus, kas nederr preeksch braufschanas, apsihmeht un noteikt, pa kahdu laiku tee fataisami; sirgus, kas wahjibas woi wezuma deht preeksch braufschanas wairs nederr, isbrahkehs un preeksch nopuhleteem sirgeem laiku nofazzihet preeksch atpuhschanahs. Warroht zerrecht, ka schi kommissione sawu mehrki panahks un tahdas nekahrtibas wairs nenotitschoht. — Polizei-meisters turklaht luhds, lai Nihgas eedschwotaji paschi arr pee ta palihdsetu un kad to par dauds flittu pee fuhrmanneem useetu, winnam, woi tai kommissionei sinnamu darritu, ihpaschi, kad wehl bruhke atrastu sirgus, kas jau isbrahketi, jeb kas ahrstejami un par to sihmes buhs redsamahs us gurna tahdas: pawiffam nederrigam sirgam buhschoht diwas stribpas spalwu isgreestas un tahdeem sirgeem, kas us ahrsteschanahs leekami, tillai weena stribpa, tur spalwas isgreestas. Ja schee ar weenu isgreestu stribpu shmeti sirgi atkal buhs brauzami, tad winnu brau-

zeji warrehs no kommissijas par to peerahdiht attestates. — Wehl polizei-meisters luhds fuhrmannu fainneekus, ka, ja teem kahdas fuhdsibas pahr to kommissioni, lai par to winnam nepeesuhtht ralfstus bes wahrda, woi ar isdohmatu wahrdu, bet lai riltigi fawu paschu wahrdu parafsta, tad wifs tikschoht pehz pateesibas ismeklehts un us labbu greefts.

— Isgabjuschâ fwehtdeenâ, 24tâ Septbr. Latweeschu beedribas-nammâ tilka teäteris spehlehts, kur pirmâ reisâ nahza preefschâ „Skaisa Greetina“ jeb „Muischneeks un melderis.“ Schi lugga buhtu brihnum brangi isdewufehs, ja til leelstungs un leelmahte ween fawâs darrifchanâs buhtu bijuschî drohschaki un mannigaki. Meldera sellis Jannis un Greetina wiffu isdarrija kreeti. Ohtra lugga bij „Lannheisers,“ kur semneeka puifs Brenzis stahsta un rahda, ko winsch Rihgas wahz teateri redsejis un dsirdejis un tē nu smeellu bij papilnam. Skattitaju schoreis bij wiffi fehdekti pilni.

No Raistikum-muischas teef sinnohts, ka 7tâ September walfarâ tur eegaddijees weens fweeschs puika, kas kahdus 11 gaddus wezs un ko weens fainneeks tur peenehmis. Sehns teizahs Jahn Dhschin wahrdâ buht; irr ar gaischeem matteem un silahm azzihm. Mahte tam bijuse Trihna wahrdâ, bet ta pehrnaja gaddâ nomirruse; fawu tehwu tas nemaš ne-effoht redsejis, — laikam tas nemaš ne-effoht bijis. Winsch stahsta, ka Rihgâ no Gaismin mahj'weetas ar weenu semneeku effoht isbrauzis, tas semneeks weenâ frohgâ scho atstahjis guktoht un pats aisbrauzis. Winsch arween Rihgâ effoht dsihwojis un semmju dsihwi nemaš nepasinnis. Bet kad mahte nomirruse, tad tai mahjâ winnam wairs netauts palikt; tadeht dauds naktis us eelu effoht pahrgullejis. Pehz tam eemannijees pa mahj'weetahm aplahrt staigahht un kur nakts peenahkuse, tur effoht pahrgullejis. Daschu deen' gan effoht dabujis kahdu kummofu baudiht, zittu deen' atkal itt ne ko. Reis winnu fanehmis weens gardawois un eelizzis zeetumâ, bet ohtrâ deenâ atkal palaidis walfâ. Bet kad nu ta dsihwe Rihgâ bijuse til gruhtha, tad apnehmees us semmehm isnahkt. Winna mahte arr gan effoht us semmehm dsihwojuse, bet to flaidri ne-atminnoht, kur; til ka atminnoht, ka winna runnajuse pahr to, ka Bullas muischâ dsihwojuse. Rohrtelis Rihgâ winnai effoht bijis us Leelas-eelas Rasmus mahjâ. — Sa nu kas flaidraki pahr scho puiku sinnatu, kur tas peederrigs, tas lai buhtu til labs, sinnu pahr to doht Raistikum pagasta waldifchanai. 18.

No Tehrpatas ralfsta, ka Rastalazze 15tâ Septbr. Kreewu pareisittizibas basnizai tohrnis, ko patlabban buhweja, fagahsees un 8 zilwekus fawâs druppôs apbehris. Us pirmo sinnu tuhlin dakteri ar wiffadahm wajadsibahm steigufchees no Tehrpatas turpu. Weenu iswillufschî, kas jau bijis bes dsihwibas un teem zitteem arr galwas fadausitas, zit-

tam fahnkauli, zittam rohka pahrlausta uu t. pr. Tschetrus wifsmaggaki eewainotus atwedda us dakteru kliniku.

No Pehterburgas. Augstais Leelfirsts Nikolai Nikolajewitsch tas wezzakajs, 17tâ September dewees garrâ zekâ. Reisoschoht zaur Warschawu us Wihni, no turrenes us Konstantinopeli un tad dohsees us Palestinu jeb Kanaana semmi, kur papeeksch ar fuggi eereisohs Beirutē, tad tablak dohsees us Damastu, Nazareti, Jeriku, Betlemi, Jerusalemi un tad us Toppi jeb Jaffu, no kurrenes tad atkal ar fuggi brauks us Kairo pilsehtu Egiptē un pa Nil-uppi atkal us augschu. Atpakkat reisodams apmeklehs Atehni, Neapeli, Rohmu, Weneziju ic. un beidschoht atkal zaur Wihni un Warschawu us Pehterburgu.

— Kahda Kreewu awise ralfsta: Preeksch pahri gaddeem tas protestantu mahzitajs Masing eefahzis fawus spreddikus turreht arri Kreewu wallodâ un winnam klaufitaji raddufchees neween protestanti, bet arri zittu tizzibu apleezinataji, ihpafchi meitenes un behrni, kam wezzaki to neleedschoht, peenahkdami, ka zaur schahdeem spreddikeem tee ewangeliumu weegli eemahzotes. Arri mahzitajs Lösch effoht eefahzis Kreewu wallodâ spreddikoht un mahzitajs Fehrmann dsihrotees arri Pehtera basnizâ spreddikus fazzihht Kreewu wallodâ. — Sinnams, laudis Pehterburgâ Kreewu wallodu ween wairaf dsird un runna un tadeht ar to tã eeraddufschî, ka to wifslabba' faproht.

— 14tâ September tē grunts-almiini liffa jaunai luttteriskai basnizai, ko no kohkeem buhwehs. Turpat klahht arri buhs skohlas-mahja preeksch 200 behrneem un mahzitaja, kestera un skohlotaja dsihwokti. Mahzitajs Masing tē turrejis runnu papreeksch Wahzu un tad Kreewu wallodâ un wiffu pabeidschoht nodsee-dajuschî „Lai Deewu wiffi lihds ic.“

No Mastawas. Tē schehlojahs pahr to, ka Kreewijai leela flahde noteekoht zaur to, ka wesselu labbibu un newis miltus isweddoht us ahrsemmehm. Amerika un Ungarija, kas arri fawu labbibu iswedd, to isweddoht miltôs famaltu. Leela daffa Kreewu labbibas teekoht Ungarijâ famalta un tad miltu kahrtâ isfuhthita us zittahm semmehm, ir pat us Afriku un Ameriku. Ta waina tē effoht ta, ka Kreewijâ pawiffam mas kreetu sudmallu esfoht un zaur to tee millijoni naudas par malschhanu ahrsemmehm nahtoht par labbu. Tadeht buhtohht laiks, zeeti us to dohmaht, ka wairaf miltus warretu pahrdohht ahrsemneekem nekâ labbibu. Ddeffâ schi wajadsiba effoht usnehmuse labbatu zektu.

Ahrsemmes sinnas.

No Wahsemmes. Awises wehl arween runna pahr to leelu pulku eedshwotaju, kas no Elsafes un Lotrinâs aiseet dsihwoht us Franziju tapehz, ka winnai negribbejuschî palikt Wahzijas pawalstneeki. Tē nu gan daschs prafta: kalabb winneem neno-

wehl turpat palift, kad wiini arr paleef Frantschi, jo wiffas semmès tal dshwo sweschu semmju pawalstneeki arr? Sinnams, ka tas teefa, bet schè us paschahm rohbeschahm tuhwu pee Franzijas tas israhdahs zittadi. Jo kad schèe Franzijas pawalstneeki arween isturrahs til nemeerigi, sawu wezzu waldischanu flawedami un jaunu smahdedami un aprunnadami, tad jau skaidri redsams, ka schèe weenadi dumposees un zittas arr us dumpi kuhdihs. Lai nu tè meers warretu pastahweht, tad jauna waldischana newarreja zittadi darriht, ka tohs nemeerigohs sweschneekus, kas ar sawu Frantschu dsimmumu un rekthem zildijahs, raidiht no semmes ahrà, lai eet us sawu Franziju, ko wiini tà flawe un usteiz un lai nepaleef wis tè, fur wianneem til flikti klahjahs, Sinnams, ka ar laiku, kad Franzija sawu eenaidu us Wahziju buhs aismirfufe un kaiminu draudsiiba stary abbahm walstehm waldishs, tad warrehs Frantschu pawalstneeki arri Elsafè un Lotrinà attal nemeestes us dshwi.

— Is Berlines sinno, ka Wahzu keisers Willems reisu reishahm aizinohht pee fewis Kreewijas generali Todleben. Scho kungu keisers augsti zee-nijohht un par wehrtu isturroht tadeht, ka winsch arri daschu labbu un derrigu padohmu dewis pee Parihses aplegherechanas un uswarreschanas pagabhjuschà karrà.

Wehl no Wahzsemmes. La nelaimiga Meksikas keisera Maksimiliana atraitne Scharlotte, wehl arween firgjt sawà ahrprahntibas fehrgå. Meefas wesseliba gan tai taggad effohht labbaka, bet garra wahjiba til tahf gabjuse, ka behrnu mulkibà kritufe un no agrakas firdibas wairs ne-effohht ko manniht. Winna dshwojohht gan drihs weena patte tai pilli, diwàs istabàs un patte sawu fainneeziibu apkohpjohht. Til weens zilweks effohht, ko winna wairaf warroht eeredseht un tas effohht winnas dakters, kas if rihtòs winnu apmellejohht un tas winnas prahntu daudf mas apmeerinohht. Tohs zittus 29 zilwekus no wiffadahm kahrtahm, kas winnai peedohti, winna newarroht lahga eeredseht. Winna weena patte ehdoht, patte no ohtra kambara panemmohht tohs ehdeenus, kas preeksch winnas nolikti un patte krahni kurrinohht, jo winnai allasch effohht aufst. Leelako laika daku winna pawaddohht keiseram Napoleonam rakstidama, jo winna arween dohmajohht, ka tas wehl waldohht. Tàpat arr winna runnajohht ar gareem, tizzedama, ka tee turpat augstakajàs istabàs dshwojohht. Winna ar dahrgahm drahnahm gehrbjohht lelles, tahs par Frantschu un Meksikaneeschu dahmahm turredama, patte gehrbjotees prasti. Reif winna patte nogreesufe sawus luplohs mattus, ar teem lelles gresnodama, un tomehr pawehloht if rihtòs sawus mattus piht. Tad nu kambarjumprawa leekotees tàpat winnas galwu kemmejohht un mattus pinnoht, ar ko ta arr' pilnà meerà. Daschu reif arr' dahrsà pazeerejohht, bet tur til ahtri tekohht,

ka tahs usraudsitajas dahmas winnu nemaif newarroht panahht un t. pr.

— No Tihringas puffes raksta, ka tur weens saldats no 95tas regimentes 1ma bataljona tizzis pahrfsteigts ar leelu gohda-makfu. Winsch effohht nabbags muzzeneeka sellis no Gohdas pilsehtas, kas no deenesta islaists us biketu. Winsch dabbusjis 1700 dahlderus un fudraba eakura-pulstenti, kas no dascheem tehwssemes draugeem isfoblihts tam, kas Frantschu karrà to pirmo karrogu Frantscheem nonems. Generatu sapulzei deesgan bijis gruhht, to isdibbinaht, kurfchs karrogs pateest bijis tas pirmais, ko Frantscheem atnehma, jo daschi zitti pulki arr pehz tahs gohda-makfas tikhojuschi. Scho nu par pirmo atsihtu karrogu tas gehgeris Wiffel wahrda, pehz leelas zihnischanahs pee Wehrtes nonehmis kahdai Turkosu kompanijai; ta effohht farkana, ar baltu pufsmehnesi widdù.

— Franzijas waldischana nospreedufe neweenu Wahzeeti pahrfrohbeschahm ne-eelaisht Franzijà eelshà, kam naw riktiga un no Franzijas konsuta parakstita passe libhf. Tad nu arri Wahzsemmes waldischana apnehmufehs tàpat darriht un neweenu Franzusi pahrfrohbeschahm ne eelaisht Wahzsemme, kamehr winnam arri tahda un no Wahzsemmes konsuta parakstita passe naw rohkà. Tà nu sohbs prett sohbu.

No Franzijas. Franzijà parteju strihdini ne kad nebeidsahs. Laffitaji gan wehl atminnehs to leelo generali Gambettu, pahrf ko karrà laika daudf tikka runnahhts un kas ar ballonu pa gaisu ismukka no Parihses. Schis ta laika Parihses waldineeks — ko wezzais Tjehrs par dusmigo nerru nosauzis, — taggad attal sahht rahditees kaudis. Winsch to lait', kad tehwssemmei gruhhti klahjahs, bij aismauzees us Spaniju, fur ir pa komunas laiku wehl palifta. Kad wis bij pahrgahjis, tad winsch Bersalje pahrnahza un stary waldischanas padohmneekem weetu eenehma. Wihram gudriba ne-effohht leela un tadeht til turrejees pee teem lehnafajeem un paschi zeetakee republikaneeschu winnu noturrejuschi par sawu beedru, jebshu tas agraf us keisera puffi ween stahwejis. Bet winna padohms iseijohht us to, pats arr kahdreij par waldineeku tilt un sinnadams, ka Franzusis til tahdu wihru ween kahdà ammatà zeff, kurra wahrdu daudf daudfina, winsch taggad eedohmajis, sawu wahrdu arr wairaf llaijumà laist. Un kad nu stipri ween pahrf to runna, ka grihb kohpà sa-eet un riktigu waldischanu nodibbinaht, tad jau sinnams, ka tàpat republikaneescheem, tà kehnistes draugeem jafasperrahs us kahjahm, wirksrohku raudsiht. Gambetta to sinnadams, dohma: woi tad Tjehrs faules muhschu dshwohs, — kapehz tad es newarretu par winna pehznahzeju buht? Un kad arri eetaifa kehnina walsti, tad jau sinnams, ka Napoleonu wairs par waldineeku nenems, woi tad es newarretu par kehninu woi keiseru palift. To apdohmamams, Gambetta taggad reifojohht pa semmehm apfahrt, kau-

dihm daschadi peeglaudidamees un tà sawu wahrdu pasihstamu darridams.

No Italijas. Is Rohmas sinno, ka, kad pahwests ar saweem padohmneekeem bij nospreedis, ka jauna pahwesta wehleschana wairs newarroht notift Rohmā, tad Jesuiti tuhlin atradduschi padohmu, kas sw. tehnam labpraht patizzis tadeht, ka pa aufstumu seemā newaijadsetu reisohht, jo winsch aufstumu un krahfnis pagallam eenihdoht. Schis padohms nu bijis tahds: pahwestam newaijadsetu wis us swejchu semmi reisohht, bet us Tschiwittawekkiju tur pat Italijā, prohti, kad Franzija winnam tur dohtu gohda-waktis un par winna drohschibu galwodama, ar sawu flotti winnu apfargatu, — par ko Italijai nemas nebuhtohht jabihstahs. Tad pahwests sawus augstakohs ammatu tur pastrahdatu un tur arr warretu pehzal notift ta jauna pahwesta iswehleschana. Franzija un republikas presidents gan ar to buhtu bijuschu meerā, bet taf papreelich littuschu atrassihht no Italijas waldischanas, ko ta us to fazzitu. Bet tē nu teem firdigi atteiktē, ka lai tahdas eedohmas leekoht pee mallas, — Italiya nekad to nepaufschohht. — Italiya gan labbi pasihst Franzijas warru, kad ta pah Rohmu waldischa un ka pehzal winnus til pat grubt buhtu isdshiht no Italijas, kà uttis no kaschoka. — No ta nu arr effohht isgahjuse ta blehau walloda, ka Italiya ar Franziju wairs labbi nesateekoht. Tā nu pahwestam nekur labbi ne-isdohdahs, jo ir zittas walstes winnu til labpraht negribb usnemt, gan tapehz, ka winsch turrahs par nemaldigu un warretu us reis pagehrehht, tai semmē, kur dsihwo, arri par laizigu wal dineeku palift.

Saunakahs sinnas stabsta, ka weenam kardinalim effohht isbewees pahwestu pahrrunnahht, ka tas stipri apnehmees, nekur zittur ne-iseet, bet Rohmā palift. Tad nu tē Jesuitu padohms ischlichdis, kas to ween tihloja, ka pahwests buhtu zittur nomettees us dsihwi.

No Turzijas. Montenegras senate effohht sul-tanam apsohlijuse tohs wainigohs, kas us Turzijas rohbeschahm ar Turkeem kahwuschees, bahrgi sohdiht un firsts pats Turku waldischanai par drohschibu galwojis. Dsirdehs gan, woi til ahtri to strihdi isbeigs.

No Amerikas. Nodegguse Tschilegu pilsfehhta til ahtri atkal pazekotees, ka it katrā stundā weena mahja teeloht gattawa. Kad apflattoht kash mahjas, kas pa 200 deenahm tur usbuhwetās un katrā deenā — til ne swehtdeenās — 8 darba stundas flaitohht, tad itt riktigi isnahloht us katru deenu astonas mahjas. Til ahtri wehl nefad un nekur mahjas ne-effohht buhwetas. — Turpat zittā weekā notizzis sawads stikkis ar jaunu mahju: to patlabban gattawu us russeem rullejuschi prohjam us zittu weetu. Paschā tannī brihdi, kad ta usrullea us dselsu-zekka fledehm, kur waijadsejis pahri west, nah-luse waggonu rinda. Maschinas waddons, to pa-

mannijis, tuhlin gan turrejis, bet taf pawiffam ap-turreht wairs nespehjis un maschina lihds ar waggonu rindu gahjuse jaunajai mahjai zauri. Sauna mahja, kà gan warr dohmaht, palikkuse par bedsinamas malkas strehki. Par laimi neweens zilwels tur naw bijis eelschā.

No Japanas. Sinnas us San-Franzisko nahluschas no Tokuhama pilsfehhtas Japanā, ka wiannu keisers jeb Mikado tur cereisojis. Bittureis wiannu preelichejee keiseri mahjā ween bij notuppejuschi kà wistas us ohlahm, lai laudis tohs ar sawahm grehzigahm azzihm nedabbutu redseht; jo tais laikōs teem bij wehl ohtrs keisers, ko par laizigu wal dineeku jeb Taikunu sawza un tas nu bij tas ahriks wal ditajs. Bet nu tee wezsee laifi pagahjuschi, — Mikado palizzis weens pats tāpat par garrigu kà arri par laizigu wal dineeku. Schis weenigais keisers, kà jau agrak effam dsirdejuschi, dauds ko cetaisa par jaunu un gribb sawu tautu west pee gaismas; tadeht taggad apnehmees zittas sawas pilsfehhtas un walsts dalkas apmekleht un pehzal reisohht us Ameriku un us Giropu arri. Tokuhama pilsfehhtā winsch 15tā August cereisojis ar sawu karras flotti un ar laiwu gahjis mallā. Sinnam, ka ne patte ohsta, ne arr zittas kahdas weetas bijuschas puschkotas, kà pee mums, kad semmes wal dineeku sagaida, bet til daschadu tautu laudis, kà Parsi, Tunesch, Neegeri, Frantschi, Kihneschi, Wahzeesch, Italeesch, Angti un Amerikaneesch keiseru sagaidijusch. Wianna leelmanni un ministeri bijuschu gehbuschees us Giropeschu wihsi un tāpat arri Mikados pats, ar tumschu frakku, kas ar seltu isrohtata, tāpat arri hifses isrohtatas, garrdibbena zepure us galwas un isrohtahhts sohbens pee sahneem. Pats effohht jauns zilwels, seija kà jau Mongulim, tiklai sahbaht rahdijusches par knappu buht. — Tā nu redsams, ka gaisma wiffur speeschahs eelschā un ka tur jo ahtrati tai zeksch teel wakkā, kur wal dineeki paschi tai zekku fataisa.

Saunakahs sinnas.

No Livadijas, 27. Septbr. Augstais Kungs un Keisers schodeen sew laida preelichā Sweedru generali Björnsterne, kas atnessa to sinnu, ka tehniisch Dskars Sweedrijas waldischanu usnehmis. Augsta Keiserene irr labbi weffela.

No Stettines, 27tā Septbr. (9. Oktbr.). Kreemijas augstais Leelfirsts Krohna-mantineeks, ar dampfluggi „Standard“ schodeen tē cereisoja.

No Stokholmas, 27. Septbr. (9. Oktbr.). Romiruscho tehniaw us pehdeju duffu pawaddija ne ween wianna tuwejee un raddi, bet arri zittu walstu wehtneeki un leels kauschu pulks.

No Konstantinopoles, 26. Septbr. (8. Oktbr.). Kreemijas Leelfirsts Nikolai, wakkar wakkarā ar fuggi schē cereisoja.

Wahr to sleskawibu Starpas krogā.

(No kroschineela lohdes pascha usralstihhts.)

Wiffus sawu draugus un tautas brahkus apswelzinadams, teem sinnamu darru, ka zaur prahtiga

daktera ahrstefchanu un Deewa schelastibu, esmu wessels tizzis un taggad pats Zums stahstischu, là tee fleplawi man usbruffuschi.

Tai nakti no 5ta us 6to August peebrauzä tē pee krogga fuhrmannis ar kaleschu, lam trihs sirgi preefschā; diwi jaunkungi eenahl kroggā un praffa, woi tehju warroht dabbuht. Es atbildu, ka jau pa wehlu effoht, jo kehkis jau aufsts un kalpones gulleht aishgahjuschas. Tee us to nu pee busetas noschbuschees, praffa diwus kirsch-schnabbus, tohs eedserr un tad praffa diwus puddeles bairischa. No ta weenu pudbeli isnefs fuhrmannim, ohtru paschi dserr. Par kahdu brihdi praffa atkal diwus kirsch-schnabbus, to isdserr, tad atkal diwas puddeles bairischa, no ka atkal weenu paschi dserr un ohtru isnefs fuhrmannim. Pa tam no Nihgas braudams eenahl Sigguldes melderis, kas kahdas $\frac{3}{4}$ stundas tē usturerejes, aishbrauz. Pulkstens jau bij trihs weerendel us 12, kad jaunkungi praffija sitti ar ettiki preefsch fuhrmannä; tas eenahl, usstohsch un atkal iseet ahrā. Tee nu tehriau malka, mihdami 5 rubtu gabbalu, un es us teem falku: Zuh, jaunkungi, pa nakti taf tē nepalikfeet, tadcht buhtu laiks aishbrauft, jo es arr gribbu gulleht. Us to wiini tā là us aishbraufschanu taisidamees, uszetkabs stahwu un es us semmi noleekdamees, aishlehdju sawu schuhplahdi. Us reis weens sitteens ar dselses stangu nah man us galwas, ka ugguns ween garr azzihm noschibb, tē arri ohtrais un treschais sitteens un rohka bij puschu woi zaur schaufschanu jeb nascha durfchanu. — Manna feewa gukkamā kambari scho trohksni dsirdejuse, nobihstabs un gribb pa lohgu isleht; to nespehdama, ta skreen pee durrihm, tē rasbaineeki to notwerr, diwi ais rihles schnauds, treschais pahrsitt kreisai rohka kaulu, tad ais mattu bisehm grahdams, galwu prett muhri dausa, kamehr affins schelbst; pehdigi eegrusch gukkamā kambari atpakkat, tur ta diwreij kleezuse, dohmadama ka to dsirdehs puifchi, kas pee rijas gulleja, bet wolti! Tad raisbaineeks ar dselses stangu tai diwreij pa galwu fittis, us ko ta pee semmes nokrittuse; kahdas minutes tē gullejuse, tad uszehlusehs pee gultas turredamees affinaia un waimannadama; bet tai brihdi weens rasbaineeks ar stipru balsi tai kleebs wirfū: „Wai turrest sawas kursas zeet!“ Tad apgreesdamees tai pee-eet un pistoli us kruhtihm turredams, kleebs: „Wai fazzisi, fur wehl zitta nauda, jeb es tewi tuhlin noschausehu!“ Us to wiina rasbaineeku luhguse, teidama: „Man neweena kapeika naw pee dwehfeles! Tu redst, zil man masu behrnu, — wihru juhs jau noschahwusch, kas tad behrneem rihā maifi sneegs!“ Us to rasbaineeks atkahpees un gahjis pee ohtra, kas no flapja naudu krahmejis, tam usfauldams: „Nenemm wiffu.“ Bet tas atbildejis: „Nemm tu arr, tur jau deesgan irr.“

Deenestmeita, 15 gaddus wezza, buset-kambari gulledama to dsirdejuse, nu skreen us ahru, bet weens burlaka to notwerr un to pee seenas gruhsdams

draude: „Ja tu ahrā skreesi, tad tewi tuhlin noschausehu woi noschausehu!“ Meitene to luhds: „Pappin mihtais, es nekur ne-eeschu!“ Burlaka to palaisch, bet meitene taf eet zaur kehki us kleehti, kas til deimit sohkus tahf un tur pee durrihm peegahjuse saw: „Anna, laid eelschā, mahja pilna burlaku!“ Tad us reis diwi schahweeni tai skreij wirfū no waktneeka, kas tur stahwejis astonus sohkus no kleehts, — bet schahweeni aishstrehjusch garram un abbas lohdes galdds 2 zolles dsitti eelihduschas. Pa tam rasbaineeki gukkamambari sawu darbu strahdadami mannai feewai usfaufuschi: „Klauf, klauf, kas ahrā dseed.“ — Es pats busetē kahdu brihdi bes jehgas affinis biju gullejis, kad atkal atmohdohs, pazehlohs sehbus un sawas farezzejuschas affinis no waiga un azzihm noslauzjis, fajuttu, ka biju wiff saw flapjis un bes spehka. Azzis atwehris, redsu un dsirdu, ka gukkamambari tam fungam, kas pirmit busetē sehdeja, swezze rohka un tas kleebs: „Woi tu turrest sawas kursas zeet!“ No ta atjehdsu, ka muhsu mahja rasbaineeki. Kahjās pazeldamees un weegli zaur kehki eedams — fur par laimi abbas durris wakkā bij, tiffu ahrā un skreeschus strehju us muifchu; lai gan peezas reijas patrittu, tomehr muifschā tiffu un laudis sawu us kroggu nahf. Rasbaineeki busetē atpakkat eenahdami schuhplahdi un flappi atflehgusch, naudu isberr; bet redsedami, ka nosstais wairs naw pee semmes, tee ahtri pa durrihm isskreen un fuhrmannä kaleschā eesehdusches, aishbrauz. Tee jau warreja kahdu wersti prohjam buht, kad zitti laudis ar pastes-jirgeem teem pakkat dewahs, bet wairs nepanahza. — Es atpakkat mahjā nahjis, palikku là pufsmirris un bes wallodas. — Slepaweeem isdewees 5400 rubtu f. nolaupiht.

Taggad wiffi 4 fleplawas un fuhrmannis fanemti irr teefas warrā un no laupitas naudas arr 4200 rubli effoht atdabbuti.

Nahwes-peemina.

Augsti zeenihts gohdawihrs, kurra wahrds un labba flawa neween wiffā Widsemme pahstama, bet arr tahfu, tahfu pah schihm rohbeschahm swescha nebij, no muhsu widus aishnemis. To 30. Julijā 1872 tas wiffuspehzigais Deews zaur ahtru bet weegli nahwi pee fewis no aizinajis muhsu no wiffas firds mihtotu un augsti zeenitu Jaunpils-muischas dakter leelungu, Ernst Julius von Stein. Melais biju 4. Junijā 1830. gaddā Nihgā, sawā tehwa-pilsfehā dsimms, fur winsch wiffas stohlas-mahzibas pabeidsa un tad uf Tehrpatas uniwersiteti par dakteri gahja studeereht. Tur par dakteri istudeerejis wehl gahja uf Wahzsemmes uniwersitetehn jo pilnigati us sawu ammatu un darbu fataistees. 1858. gaddā winsch Allaschu-muischā, Nihgas kreise, par dakteri nomettahs un sawu ammatu ar wiffu uszihtibu sahka strahdabt. Melais neween ar dsifahm un gudrahm daktera sinnaschanahm no Deewa sohdi baggatigi biju puschohts, bet ar mihlehtibas pilnu firdi un laipnigu prahfu apdahwinahs, jo winsch il latru zilweku, arri to wiff nabbagato palaufsja, fur ne par sahleh, ne par puhleh to dabbuja, tā là drihs Widsemme par wiinu fazzija: Allaschu dakters irr ihstis semneeku dakters. Bet jo wairat muhsu no firds mihtota

dalter leelunga flawa pa Widsemmi, Kursemmi un tah-
faku ispaudahs, kad winsch no Allascheem us Jaunpilli
atnahja un Jaunpils-muischas dsimtsungs buhdams, fawâ
muischâ flimneeku-nammu eeriketeja. Nu flimneeki nahja
no Widsemmes un Kursemmes, no Leischeem un tahku,
jo tahlu wairaf simtu werstes braudami un palihgu un glahb-
schanu mellejami. Dauds flimneeki bija wiffadi palihgu
mellejuschi bet ne-atradduschi, pehdigâs behdâs un bailës
us Jaunpilli nahja un gan drihs weenmehr palihgu un
glahbschanu atradda. Winsch preefsch draudses ismahzitu
wezzmahti peenehma, kas arri flimneeku nammâ usfraudsija
un flimneekus tohpa; tē winsch arri apteeki eeriketeja un
apteekeri turreja. Deenu un nakti winsch neveefusdams
un ne-apnikdams eefsch mihlestibas ar laipnigu un passau-
figu prahtu irr strahdajis un palihdschjis augsteem un sem-
meem, baggateem un nabbageem, wisseem bes tahdas schir-
schanas, kas til ween pee winna palihdsibu mellejuschi.
Neds slihts laifs jeb zefsch winnam par gruhtu bija, winsch
wiffu pazeetigi panessa, kad til ween flimneekem patih-
dsieht warreja; daudreis tumshâs naktis winsch apgahsees,
flapjumu un aufstumu zeesdams, fawu wesselibu netau-
pija zitteem palihdsedams. Daschreis no flimneem pah-
braudams, wai pufsnakti wai gailôs winsch ne-aismirfa
fawâ flimneeku-nammâ gruhti zeesdamohs flimneekus wehl
apmelleht un ar mihlestibu aptohpt.

Teescham winsch nemelleja fawu labbumu, bet strahdaja
fawu gruhtu darbu zitteem par labbu un Deewam par
gohdu. Daudseem, kas pee mihla daktera ar flimmahm
un tumshahm azzim atnahkuschi un tē dseedinaschanu dab-
bujusch, schohs rakstus lassohht, warrbuht azzis ar mihle-
stibas un pateizibas affarahm yildahs, no frds tam aif-
gahjuscham Deewa meeru un faldu duffu wehfa semmes-
kleppiti wehledami. Kâ tas Deewa meerâ aifgahjuschais
mihligs un laipnigs dakteris flimneem un labs palihgs
nabbageem bijis, tã winsch arriidsan schehligs lungs
un tehws faweem appafscheekem bijis, par turreem winsch
ar mihlestibu waldija, winnu truhsumus pazeetigi panessa
un tohs mihligi mahzija un pamahzija. Kad 30. Julijâ
tas Kungs tahs dschwibas un nahwes fawu baggatâ darba
lautâ strahdadamu! alpu zaur ahtru nahwi wehl paschds
dschwibas un spehla gaddds aifsauza, tad pee winna lihka
raudaja neween winna ustizzama un winnu no frds mih-
ledama laulata draudseue ar masu, mihlu behrinu, ne
ween winna mihli raddi un draugi, neween katra ihsta
Jaunpils-draudses lohjelka frds pildijahs ar dsikku no-
skumshanu par to pehz zilweku dohmahm par agru aif-
gahjuscho, bet arri daudsi tahkumâ, kurri pee winna pa-
lihgu un wesselibu dabbujusch, scho behdu sinnu dsirredami
winnu mihlestibâ peeminnehs, tã tã weens Jaunpillees
fazjijis: „Wiffa Widsemme un Kursemme winnu no frds
noischehlo un arri Leischds daschi par winnu noraudahs.“

Lai dufs aifgahjuschais faldâ Deewa meerâ! Wehs
winnu mihlestibâ peeminnam un winnam pateizam par
winna darbeem un darboschanu muhsu staryâ tã par winna
pazeeschanu ar mums, un Deews winnam fawu algu dohs,
kad winna schehlastiba fakka: es sinnu tarus darbus, taru
darboschanu un pazeeschanu, ee-eij fawa Kunga preekâ!

A. Seebode,

Jaunpils-draudses skohlmeistars.

Janna tizzibas grahmata.

„Niffena farunnas par Luttera maso katkifumi.“ L.
Silp aufschâ pahrtulkota. Pee schihg grahmatas
pahrspreeschanas diwi lectas eewehrojamas: waj grah-
mata safneeds flaidras un ihstas mahzibas par tiz-
zibu, un waj tulkam tulkoschana isdewusehs. Us
pirmo jautaschanu wiffu labbaki warretu atbildeht

Deewa wahrdu sinnatajs jeb mahzitajs; tapehz lai
N. Bergmanna k., Ruhjenes wezzafais mahzitajs,
pahrscho grahmatu runna. Grahmatas preefsch-
wahrdôs winsch fakka: „ — — — tad ar preeku pehz
pateesibas apleezinaju: tã Niffena katkiffam, fo es
zauri lassijis, no pateesibas ta labba flawa nah-
fahs, kas tam Wahzu tautâ irr, jo tas teescham
pee wifslabbakeem schinni laikâ isdohteem katkiffeem
peederr; un tã Tennis Silp aufsch labs tulls. Ta-
deht arri drohschi isteizu, tã zaur scho winna darbu
Latweeschu Luttera tautai un winnas mihleem skohl-
meistereem grahmata eedohht, kas tohs fawas sweht-
darridamas tizzibas mahzibâ dsikkati un pilnigati,
ne tã wiffi lihdschinnigi katkiffi Latweeschu wal-
lodâ, warrehs eewest. — — —“

Grahmata, tã N. Bergmanna kunga wahrbi to
apleezina, irr labba un pilnigati par zitteem katkif-
seem Latweeschu wallodâ; un til atliktohs wehl faz-
zihht, waj tulls labbi tulkojis. Wifspahri spreeschoht
jafakka, tã grahmata weegli faprohtamâ un flaidrâ
wallodâ tulkota, lai gan weetahm fawi affumi at-
likkuschi; tomehr naw japeemirft, tã retti kahda
grahmata atrohdama, kur pa wiffam nebuhtu prett
wallodas liffumeem grehlohts; ihpafchi tizzibas grah-
matas gruhti flaidrâ Latweeschu wallodâ faraksta-
mas, tapehz, tã bihbelei arri walloda naw flaidra,
jo zittadi pee winnas wallodas pahrlabboschanas
nestrahdatu.

Pahr grahmatu paschu runnajohht jafakka, tã ta
neween skohlotaieem buhs par atweeglinaschanu tiz-
zibas stundâs, bet arri Deewabihjigeem laudihm,
kas ar fawas tizzibas mahzibahm grihb flaidrati un
dsikkati eepasihtees, derrehs par pamahzitaju.

Sawu sinnu beigdams wehlohs, lai „Niffena fa-
runnas“ paliktu mihlas Latweescheem, tã winnas
mihlas Wahzeescheem tiffuschas.

Taure un Swilpis.

Taure. Labdeen, Swilpiht, tã Tew nu klahjees
pa to laifu, tihri wilka-laifu, kamehr weens no oh-
tra bijam schikirti.

Swilpis. Tu nu runna par wilka-laifu, lai-
kam Tu tad arri us wilka-passi buhfi dschwojis?
Schinnis laifôs jaw tã irr, kad weens ohtram kaut
fo parradâ, tad jaw tas laifu laikeem jeb itt pawif-
sam fawas azzis nerahda. Daschi zitti parradneeki
atkal tad iseet us wifswiffadu grohsischanu un wil-
tibu, tã jau Tu to arri tais sinnâs par platbilscheem
buhfi dsirdejis.

Taure. Tewim taisniba, zaur tahdeem schaur-
un platbilscheem teef wiffa ustizziba pat zitteem goh-
digeem zilwekeem atrauta. Man tâpat arri bij ja-
zihnahs ar kahdu neleeti, fo par Puhzi grihbu no-
faukt. Schis Puhze zittahrt gohdigs israhbijahs,
bet beidsoht mannim, fawam andeles-draugam, wiffu
peenahkamu algu us beskaunigu wihfi atrahwa un
pawiffam nemahfaja, tã tã mannim wilka-laifs eestah-

jahs; tomehr wilka=paffi nenehmu wis pretti no Puhzes, bet skraidiju apfahrt pee teefahm, schehlastibas mellebams. Kad nu Puhze pee teefas us demahs par nabbagu, kas nespehjoht malfahrt, tad teefa nospreeda winna leetas pahrdohrt; tē Puhzem us reisi labs draugs, faulfschu to par Dubri, pee-gabbijahs un gahja pee teefas ar to wiltigu pee-rabdischanu, ka wiffas Puhzes leetas winnam pee-derroht un winsch effoht tahs tillai sawas neruhmes deht pee Puhzes nolizzis. Nu wiffa teefas leeta palikka stahwoht. Reds nu, mihtais Swilpiht, kas Duhre ar Puhzi par gudreem wihreem.

Swilpis. Tā, tā, — laudis gan salka, ka es kà Swilpis effoht weeglis, bet tahdi swarrigi Duhres un Puhzes irr tahdā wihse wehl dauds weeglaki, ne kà es, zaur wiltigahm grohssichanahm, nabbagu wihru gruhstumā un behdās eegrubst. Waj tē gan zilweziga un tautas atsihschana un fatihschanahs neteel wiffai nizzinata un gremdeta! Man tahds flitks wahrds „Swilpis,” un es sinnu, ka saweem deenestneekem un strahdneekem man winnu algas laikā jamalka; bet Duhre un Puhze, kas tahdus jaukus un teizamus wahrds nehfa, to ne maf neproht. Wai, wai pasauliht!

Taure. Ko Tu nu atkal tā schehlojees par pasauliti! wiffa pasaulē jaw tahdu diru palaidnu deht naw wehl nebuht tif nikna un diru deht arri neees bohjā — un kad tee arri abbi aisbehg us Lentschfillu, fur tahdi kalpi un strahdneeki is semmes meschā isaug, kas par wolti strahda — un tahdi walschēigi leezineeki un palihgi us wiffeem kohku=galleem karrajahs.

Swilpis. Ah, waj tad Lentschu=sils pasaulē

arri gluschi tahds irr, kà Tu winnu nostahsti, tad tur wiffeem beskaunigeem blehscheem brangi klahjahs.

Taure. Ja gan — Duhrem un Puhzem tur arri brangas dsihwes. J. Gutmann.

Smeeklu stahstinsch.

Kahda meitscha apnehma atraitni par wihru. Astonas deenas pehz kabsahm ta jauna seewa palikka flummiga; kad winnai prassija, kadeht tā effoht, schi atbildeja: „Ez ar weenu biju dsirdejuse, ka kad Turku prezze, ka tad par Turzeni paleel un kad Franzusi, atkal par Franzuseeti, kadeht es arri dohmahju: kad es atraitni prezzeschu, es arri atraitne palifschu, bet taggad es nabbadsite redsu kà esmu lohti peekrahpufehš.” R. F.

Grahmatu sima.

Selgawā pee Steffenhagen un dehla nupat tiffa isdriksketas un wiffas grahmatu bohds Rihgā un Selgawā irr dabbujamas schahdas jaunās grahmatas:

Schis un tas, swefchs un pats. Stahstini, pasalkas un blehnu=dseefmas jeb singes, sarakstittas un famelletas no J. Bankina. Rakfa 25 kap.

Septini Ohkstoni, jeb wezza gudriba jaunā gaismā. No Fr. Melon. Rakfa 20 kap.

Kreewu wallodas mahziba preeksch Latweefcheem. Sarakstijis A. Scherberg. — Rakfa 25 kap.

Mihlestibas wehstneffis. Grahmatu-rakstineeziba famihlejuscheem wiffadās wajadsihās. Dhtra drukka. Rakfa 25 kap.

Mella grahmata. Drginalrakstis no Fr. Melon. Pima dalka. Rakfa 12 kap.

Rihgas Latw. labdarrischanas beedriba. Pirmdeen, 2trā Oktober pehz pufsd. p. 5 kommitejas sapulze.

Lihds 29. September pee Rihgas atnahlfchi 1914 fuggi un aisgahjuschi 1795 fuggi.

Atbildebams redaktehrs: A. Leitan.

Sluddinaschanas.

Kligneneeschu walsts skohlai, Jaunpilles draudse, wajaga walsts skohlmeistera. Kas scho ammatu gribb peenent, lai peeteizahs pee Jaunpilles draudses skohlas waldischanas, Jaunpilles mahzitaja muischa. 1

Mahzitajs W. Kungendorff.

Weena meita no semmehm, kas wiffus dabus tahdā masā fainneezibā spehj pasrahdbahrt, warr weetu dabbuht leelajā Smilfschu-eelā Nr. 12, 1 treppi augschā. 1

Widssemes semneeku rentu=lahdes augstala waldischana atrohdamā leelajā Kehnineelā Nr. 24. 1

Bleskawos aprinki, 40 werstes no paschas Bleskawas, un 30 werstes no Porlawas, 8 werstes no Dinaburgas schoffejas stanrijas Makawoi, irr muischa, to fauz Wiskalauksa muischu. Schahs muischas lungs Ollunof gribb labbu semmi Latweefcheem isdohrt us renti un kontrakti notaisht us 23 gaddeem. Par teem pirmem 3 gaddeem ne tahda rente naw malfajama, bet pa teem 20 gaddeem jamalka il gaddā 3 rubl. par besfetinu; turklahrt meschu preeksch mahjas wajadsihahm sohla bes malkas. Katris rentes-gabbals bubs 30 besfetines leels un 30 tahdas rentes-weetas tifs isdohrtas. 2

Brunnau muischa, 11 werstes no Rihgas, pee Lubahnes leelzella no 1. April 1873 teel us renti isdohrt. Klaktakas simas isdohrs taggadejs rentineels K. Dangersky. 1

Mahpils draudse, sem Wittesmuischu budams Waldheim gruntegabbals lihds ar turklahrt peederrigahm ehlahm, teel pahrdohrts un pirzejem irr pee gruntineeka Grünwald f. drishumā japeeteizahs. Arrama semme irr labba, no 80 puhrtv. ar 76 puhrtv. labbahm uppes- un ahra plawahm; ahbolu dahjs irr klahrt. Balku un malkas meschs irr brangs. 1

Lehburgas basnijas draudse, Inzeem Braslakhoga, tifs il gaddus tai 21. Oktober linnu-, lohpu- un zitu prezzu tirgus noturrehts. Kad schi deena schogadd' eekriht sefdeena, tad to tirgu noturrehts pirmdeenā, tai 23. Oktober. 1

Brantschu tirgus

Bauskā bubs no 16. lihds 21. Oktober f. g. Bauskā, 11. September 1872. 1

Koschinelli, koschinella-salwi, siluma-sahles, ittin prifchas, anilinu no wiffahm sortehm, salku, pelekhu, lilla, silu, smultu brubnu, dseltenu, pikku-pehriwes, wiffadas sortes lalkas un mahlderupehriwes, terpentinu, mattu-elji, — wiffu to warr par lehtu tirgu dabbuht pee 2

Wilkuma Wetterich, blakam Pehtera basnijai.

Gewehrojams.

Manna linnu- un linn'fehllu andele irr taggad pahzelta mannā paschā mahjā, Kalku-eelā Nr. 31, tur agrali „Waisites“ lohymannis andeleja. Sawus andeles-draugus un zittus semju laudis us-luhdsu sawu usstizibu tapat kà lihds schim mannim atwehleht. A. Dange, andeles wahrds „Zwaigsue.“ 1

Weetas pahrmainschana.

Ta Pehterburgas magasihne irr is Kalku-eelas pahzelta Wehwera-eelā Nr. 3 un perdahwa kà lihds schim daschadas sortes no gummi-galloschahm preeksch lungeem un tahmahm, kà arri fungugamaschas leelā daschadiba par lehtu zennu tur dabbujamas. 1

Ittin prifchu pruffaku-smehru, pruffaku-pulweri un schurku-sahles warr dabbuht pee 2

Wilkum Wetterich, pee Pehtera basnijas.

Sinder-wahrtu bohde Nr. 139, pee lohymanna Kasparowitscha warr par lehtalo zennu dabbuht Kreewu wadmallu, muischilu wadmallu, Krimmas ahdas sirgu dellus un wiffadas ahdu prezzes. 1

Balt. wehstn. stabsta, ka isgahjūchā svehībēenā Latweešū labdarīšānas beedribas pilna sapulze nēwa nēlo nospreeduse, — kabeh? Lareht kā deht Balt. wehstn. redaktora B. Dīhrit kunga personas tas newarreja nolit.

Unus pro multis.

Tai 1. November 1872

tiks is Saun-Sempe walstis magosibnes, Sigguldes draudse, 100 tšhwt.

waffarajas labbibas

wairatsohlitajem pahdrohti.

No Aras walstes waldischanas, Rūhjenes draudse, tohp zaur scho sinnamas darrihts, la us pawehlešchanu weenas augti ezelstas Reiseristlas gubernijas waldischanas, ta schinni wolst buheama rekrūšchū isprekšchanas beedriba atzēllama, tadcht tohp wissi ahruss walstes dshwodami pee schihs beedribas veederrihti lohjekti usazinat, 27. Oktober f. g. bes otralkal palischanas ainabht, un to us tam eemalfatu naidu fanemt, — un sawas frohna un walstes malfaschanas schē nolihšsinabt. Aras muisch. w. wald., 25. September 1872.

No Inzeema pagasta waldischanas, Rihgas kreise, teel wiffas pilsehtu un semju polizejas waldischanas luhgtas, wiffus schi pagasta lohjeklus, turri bes raffim la arri tubwejds pagastds bes usturreschanas simehm apladet blandahs un ar walstis malfaschanahm parradonekti, tublin un ja waijadsigs buhtu, arrestantu wihsē lihds 23schu Oktober f. g. schē pefubthit, sawus parradus nomafabt, la arri parahdischanas un lwihtu grahmatinas isnemt.

Inzeema pag. wald., 23. September 1872.

Weens ušizjigs un scho ammatu prasdams lohpu-fohppejo marr tuhlin mēltees un weetu dabbuht Lihwes muischā, Bauskas kreise, Baldohnes basnijas draudse.

Saunas meitenes

no semmehm, kas strohderees darbu gribb eemahzitees un turpat pee meisterenes dabbuht ruhmi un pahriitku, tahdas lai peeteizahs Chelšchku-eelā Nr. 45, sehtā. 3

Preekšč weena bruhšā kursemmē, teel mellehts muzzeneeks us 1 mehnešā, tur tas gabbaleem darbu dohbubs. Zapeeteizahs Maskawas Ahr-Rihgā, Jaun-eelā Nr. 13, jeb Stalbenes muischā.

Tai 23. Oktober

alkal no jauna eesahltees mannas greešchanas mahzibas-sundas (kursus). To sinnamu darri-dams usazinoju wiffus tohs, kam luste libdmahzitees, pee laika un wifwehlaki 8 deenas preekšč tam pee man peemelētees. Kas wehlaki usdohfees, tas newarrehs par lauru nemt, la winnam lihds nohtlošā kursusa eesahltumam buhs jagaida. Wihs jūts, kas wehrā leelams, lašams Mahjas weefa ishluddinoschanas Nr. 11 un 17 f. g. — Wonna adresse: Zuschneider F. Schoop, Kallstraße Nr. 1 bei Herrn Gerhard, Riga.

Zeenijameem semfohppeem isfinnoju, la ta Kin-nigu fabriku alziu beedriba

Aecania (Leopoldshalle)

irre manni par sawu general-agentu wiffā Kreeewija ezebluse un ta tab waru par wiffai lehtu zennu wiffadas sortes kahlisahlī pedah-watt, tas arri irre pee mannis ilstrā briedi dabbujams.

N. Thomson,

Rihgā, Zuhlu-eelā (Schwimmstraße) N 24.

Weena suhrmanna dshwolli ar stali preekšč 6 sirgeem irre isihrejama Pehterburgas Ahr-Rihgā, Weera-eelā, N 13. Turpat Pehterburgas Ahr-Rihgā buhwplatšāji irre pahdrohrami.

No jensurs atwehlehts. Rihgā, 29. September 1872. Drillehts un dabbujams pee bilšū. un grahmatu-drillektaja Ernst Plates, Rihgā, pee Pehtera-basn.

Semfohppeem

sinnamu darru, la nu alkāl irr dabbujami kaulu-milti, daschadas sortes superfoofats (no 4 rub. maifā), kali mehli u. z. Ihpafchi sawu kaulu-miltu-kali-superfoofatu peefohlu preekšč us-laisšchanas un preekšč pawaffaras fehjas, la linneem, kartupeleem un meescheem; preekšč lam winsch irr jau ruddeni islaisfams un ee-arrams.

N. Thomson,

Rihgā, Zuhlu-eelā (Schwimmstraße) N 24.

Smalli pulebreti tehrauda prestihseri preekšč strohdereem, miffina un dšēla pietihseri ar ohgtu-un bultes-ecilteschanu, miffina un diēla meeseri no itweena leeluma, kappeja dširnewas un brenneri, smalti un lehtaki galda-naschi ar gappelehm, jaun-fudraba un melchiora ebdamas un tehjarrotēs, strohdera un seewišchū schēhres teel wairumā un masumā pahdrohtas tai

wiffu-wezzakā un gruntigā

J. Redlich

Englischu magasibnē, Rihgā.

Tai jaunā tehrauda un miffina-prezju, kā arri muškla-rihtu bohde, pilsehtas Kalku-eelā, pretti dahrtau-nammam, war dabbuht armonikas, wijoles no 2 rubleem un dahrgakas, sabgus un wihles, ar apgalwofchanu, sehdes preekšč gohwihm, sirgeem un strengehm, kā arri wiffadas sortes naglu. Luhdsu, lai nahl un pehrt.

J. Skert.

A. Th. Thies

wezzakā

Englischu magasibna, Rihgā,

beedahwa lobbalohs englischu sudmallu-, dehtu-, schēhres-, rinka- un rohtas-sabgus no wiffada garuma, un wiffadas englischu wihles.

Bohde,

tur pahdrohd

schujamas maschinas.

Preekšč samiltju waijadsibas un ar lahjahm minnamas maschinas no Bveeler un Wilson, Grover un Valer un Singer. Ar rohtahm strahdajamas maschinas no Ratalis Superieur The Little Banzer. Ar marmora pamattu: no Lincoln, Wilfols un Gibbs, derriegas preekšč ammatneekeem wiffas us labbato wihsi taiftas.

F. Luth, pretti behrjet.

Naturheilanstalt,

t. i. flimneeku nams, tur ar uhdenti flimmbas dseede. Birno neddel malfa 13 rubl., pehz 10 r. ween. Klahtakas sinnas Rihgas Saksaulā, pee Dr. Sofse.

Weens kalku-zepelis libds ar 23 puhru-weetahm semmes, 14 werhes no Rihgas, pee paschas Daugawas, teel no Sirgeem 1873 us renti isdohs. Klahtakas sinnas isdohs C. A. Ede l. apteeki, Smitschū-eelā Nr. 8, netabl no behrses. 2

Petroleum

muzzās un blekka kannās pa 1 puddu paschas pirmās lastēs un labbas Pehterburgas un Kasanas seepes lehti pahdrohd

Brahli Kamarin,
pee rahtuscha.

Kartupeleti

preekšč zilwekeem, kā arri preekšč lohpu barribas tohp pahdrohti Staatsrath Salen muischinā ais Aleksander wahrteem.

Spalwas un spalwu dubnas, kā arri maifu brebbi un trinnischus maifus par labbu tirgu pehrt.

Albert Drescher,
Jelgawas Ahr-Rihgā.

Labbu plazzi preekšč mahju-buhwešchanas Agelskalnā pahdrohd

Kesler,
Agelskalnā, Bittes-eelā (Bienenstraße) Nr. 37.

Scha gadda schahwetās Katrīhn-pluhmes, Franzijs un Amerikas schahweus abbolus, Behmeeschū kirschus, Beršjas aprifosēs un prischu kirschu-sasti (Kirschfreide) pahdrohd

J. S. Wialofchew.

Prischas Dreleeschū anas teet lehti pahdrohtas Maskawas Ahr-Rihgā, Keelajā eelā Nr. 30. 3

Sauna, prischa peena gohwi
gribb pirt Dširnewu-eelā Nr. 15.

Weena pušskalescha

un diwi labbi sirgi ar aiejuhgu teel lehti pahdrohti Maskawas Ahr-Rihgā, Kalei-eelā Nr. 125.

Behfu kreise, Ahrasches draudse Rahmul m. lohpu-muischas rentneklam Karl Dsholin tai nakti no 11ta us 12ta September nosagts bruhns sirgs ar mellahm krehpehm, suplu asti, melna strihpa pah mugguru, ar lauku peeri pah wirsluhpu tam masa balta strihpite un labbaja pallat-lahja no appafschas lihēs pirmo lohjekli balta, un maš bal-tums us mugguras redultas weetā, pee tallā kreifajā ruffē fallu weetā daltuminsch un labbajā puffē masaks; us kreifo pallatu lahju tas sirgs libds, 12 gaddus wezs un 100 rubtus wehrtis. Lihds ar sirgu nosagti falli pehrweri fedder-wahgi bes ahdas, illkis kā ar scharrahm war brankt, ahdas fallas ar lenzehm un fedulka, ahdas grobšchi un eemaukti, dšelteni puleerehts ar miffinu aplalts lohts. Schee wahgi ar wiffu eejuhga 65 rub. wehrtis. Tad wehl isagti 3 puhri 2 sehjeli ahbolina sehllas. Kas pah schahm sagtahm mantahm slaidru sinu war-rehs doht Rahmul muischas pagasta-waldischanai, dabbuhs 15 rubtus pateizibas algas.

Zaur scho tohp

no Sigguldas pagasta waldischanas aplecinahst, la tam pee Sigguldas pušmahjas Zukain gruntineklam J. Daunsemme tai nakti no 23. us 24. Septr. f. g. weena tumschi bruhna kehwe ar maju baltu plekiti sedullas weetā no wiodeja anguma 45 rub. f. wehrtiba nosagta.

Bendes meita.

Goka irr flaiſta pilsfehtina pee Rein-uppes Wahzſemmē. Rahdas werſtes attahku aiſ birſites dſihwoja bende, weentulibā, kà wiſſas bendu fami-lijas. Winnam bija tas ammats, noſprahguſchus lohpus ſemmē eerakt, bet arri jau daſchu labbu nedarbineeku bij noleetajis.

Wihram bij diwi dehli, brangi un gudri ſehni un weena ittin flaiſta meita, par kurre tē gribbu ſtabſtiht.

Anne, tã winnai bij wahrdā, uſauga preezigi un luſtigi ar ſaweem brahteem. Neretti, kad meitina zaur Gokas eelahm gabja, tad pilsfehtas laudis aiſ winnas ſazzija: „Ta teeſcham irr flaiſts meiteets! Skahde ka bendes behms irr!“

Bet Anne par to maſ ween behdaja. Winna dohmaja, ka bendehm taſ arri waijaga buht un kam tad bende buhtu ſliktaks ne kà zitti zilweki? Wiſch taſ ſawu peenahkumu ween darra.

Wezzakais brahlis gan arri bija kreetns puika. Bet jaunakais, Jahſeps, mahſai taſ bija mihtaks.

Tomehr ir Jahſeps tai nebij til mihtſch, kà weens, kaſ tai arween mihtaks un mihtaks palikka, lai gan winnas brahlis nebija.

Annei ſinnams beedru nebij, ar kō ſpehleht weentuta birſitē aiſ pilsfehtas. So gohdigu ſamiliju behrni to bendes meitu jau nedrihtſteja apmekleht un ar winnu ſpehleht. Wiini Annitei zekku greeſa un ſkohlā tai lihdsās newiſchoja ſehdeht.

Weens ween par to nebehdaja, ka Anne bij bendes behms. Taſ bij Jahnis, pehz Annes brahteem wiſſā ſkohlā taſ gudrakais un ſkaiſtakais puifs. Winna tehws bij baggats kohpmanis un ar warru kahroja un darbojahs, ka lai dehls augſtu mehrki panahktu paſaulē un par baggatu un ſlaweenu wihru paliktu.

Kur Anne bij, tur arri bij Jahnis. Wiini bija tã kà zimds ar rohku. Un wai tam, kaſ Anniti eedrohſchinajahs ar pirkſta gallu aiſtikt! Wiſch arri beeft nahja bendes weentuta mahjinā un tad bij luſtiga ſpehleſchanahs. Behrni kohpā ſpehleja jakti un karru, ſweijoja un kahpeleja uſ wiſſeem kohleem. Seemā wiini taiſija wihrus no ſneegeem un wiſinajahs ar kammaniahm.

Tã pagahja daſchi labbi gaddi. Tad Jahnis no tehwa uſ zittu pilsfehtu tiffa ſtellehts, augſtakā ſkohlā, lai ſmalkaki tiftu iſmahzihts.

Pa tam ſtarpam arri jau par to tiffa runnahs, ka Anne ar nahburga bendes dehlu buhtſchoht ap-pretzetees, kaſ, lai gan wehl jauns buhdams, jau daſchu labbu nedarbineeku bij noleetajis.

Bet Annei ſchis wihrs bija reebigs. Pee winna azzim jau warreja atſkahrſt, ka beſ kahdas noſchehloſchanas ſawu tuwaku affinis warreja iſleet. Kad wiſch ſtabſtija par tahm noteeſaſchanahm, kō ar ſawu rohku bij iſdarrijis, tad tãpat iſliktaks, itt kà

meesneeks runnatu par lohpu ſlatteſchanu. Tadeht ſchauſchalas meitu krattija, kad ſcho zilweku redſeja.

Anne nekad winnam par ſeewu nebuhtu palikkufi, ja arri Jahnis drihts pehz tam nebuhtu pahrnahzis.

Kaſ taſ bija par ſmuidru puiku! Bet iſ winna azzim arween wehl ſlattija taſ pats wezs mihtſch Jahnis un itt kà agral', tã arri taggad Annites rohku apkehra ſazzidams: „Wai nau teefa, Annit', tu preezajees, ka eſmu nahzis?“

Un kà winna preezajahs! Zif garſch winnai laifs bij iſlizzees beſ Jahna!

Un Jahnis nenahja weenu paſchu reiſ ween, bet wakkaru no wakkara. Meſchmallā ſem ſinnama kohka, tur abbeem bija ta ſanahſchana.

Kad Jahnis Annei weenreiſ ſazzija: „Anne, tu mannim mihtaka ne kà wiſſa paſaule!“ — tad winnai bij ap ſirdi, itt kà debbes un ſemme ap winnu greeſtohs preekā un lihgsmiabā. Nu winnai preeſch kehninenes wairs nebij japaſemmojahs. Winna patti nu bija par kehnineni palikkufi. Winnai iſliktaks, itt kà Jahnis tai krohni uſ galwu buhtu lizzis un to puſchkojis ar ſawas mihtleſtibas purpura mehteli.

Ut, zil wiini abbi bij laimigi!

Bet lai gan wiini nekahdu kaunu nedarrija, jo abbi bij ſchkihtſti un kaunigi, tad tomehr ta leeta winneem bij ja-apſlehpj, kaut gan wiini ar labbu prahtu un leelu preeku ſawu mihtleſtibu woi wiſſai paſaulei buhtu iſteikufchi.

Annes tehws weenumehr runnaja par to prezzineeku, kaſ beeft ween nahja, lai gan meita winnu arween atraidija un ſkarbi prett winnu iſturrejahs.

Bet winna nedrihtſteja teift, ka tai jau zits bruhsgans effoht, jo Jahnis wehl ſtahweja ſem tehwa un deefgan labbi ſinnaja, ka tehws muhtſcham to nekauſchoht, ka dehls apprezzejahs ar bendes meitu.

Winnam arri nebij nekahds labs prahts pee bohde-neeke ammata, bet tam ſirds wairal' neſahs uſ wakkigaku dſihwi pa ſemmehm. Wiſch labpraht par meſchakungu buhtu palizzis. Bet tehws ar to nebij meerā un kad par ſcho leetu runnaja, tad ka- trureiſ kihweſchanahs iſzehlahs ſtarp tehwu un ſtarp dehlu.

Abbeju, Jahna un Annes, laime drihts bija pagallam. Weenā wakkarā Anne dſirdeja, Jahna tehws effoht ſinnu dabbujis, ka dehls pehz bendes meitas prezzejohht un winnas tehwan to pahrmettis un praſſijis, kà Anne gan uſ tahdahm aplamahm dohmahm tiffuſi, winna dehlam par ſeewu palikt?

Annes tehws arri bij zeets zilweks un Jahna tehwan deefgan ſkarbi atbildeja. Tad wiſch nahja pee meitas un draudeja, ka to iſdſihſchoht iſ mahjas, ja wehl reiſ dſirdeſchoht, ka ſchi ar lepna bohde-neeke dehlu ſattikkufehs.

Bet Annei prahtā nemaſ nenahja, no ſawas mihtleſtibas atſtahtees. Trihts wakkarus no weetas winna

fehdeja sem sunama kofka apflehtâ weetâ un gaidija us Jahni. Bet kad winsch neweenu paschu reis nenahza, tad meita palikka dusmiga un dohmaja: „Ja es us tewi trihs waffarus esmu gaidijusi, tad nu arri tu feschus waffarus warri wakti stahweht un gaidiht, lihds kamehr bendes meitu pee tew' nahf.“

Anne eeflehdafahs sawâ lambari un kad ta stunda flahf bija, kurrâ zittlahrt wiinna Jahnam mehdsâ pretti tezzeht, tad ta pafehdahs wihs tumfchakâ kaktâ un affaras sehja.

Un Jahnis tomehr tur bija. To meita wehlahf dabbuja sinnaht, kad jau wihs bija pagallam.

Jahnis us Anni bij gaidijis, itt kâ Anne us wiinnu bij gaidijusi un tai gribbejis stahstihf, ka winsch wahrsch bijis un neweenu wehstneffi ne-effoht warrejis atrast, meitai to sinnu nest.

Winsch arri weenâ deenâ bendes mahjâ bijis, kamehr Anne sawâ lambari raudajusi un taifni pehz Annes bij praffijis. Bet tehws tam durwis rahdijis un kad ar labbu negribbejis aiseet, tad to ar sunneem israidijis. Anne sunnus gan bij dsirdejusti kanzohf, bet sawu mihtaku balsi taf nebij klaujusti.

Ne ilgi pehz tam kaudis runnaja, Jahnis ar sawu tehwu effoht fastrihdejees un tehws dehlu pawissam no sewis effoht atgruhdis. Jahnis pasaulê effoht eefrehjis, neweens nesinnohf us kurreen.

Wehl zittas behdigas leetas Anne par wiinnu dsirdeja. Winsch pehdeja laikâ arween pa frohgeem effoht apkahrt wasajees un dschris un spehlejis.

Bet Anne bij gauschi noskummusi un sew' pafchâi pahmetta, ka zaur sawu spihfeschanu Jahni schinni pohsta dsihwê un nifnâ pasaulê effoht eegrubdusi un eedsinnusi. —

(Us preefschu wehl.)

Wainigs jeb newainigs?

(Skatt. Nr. 37. Beigumâ.)

Sinnams, tee wahrdi, ko Flemminsch sawâ feschas grahmata bija uskrastijis, tee arweem wehl leezinaja prett Barteli. Bet wai tad Flemminam newarreja wiltees?

Barteli tadeht nenoteesaja wis us nahwi, bet us wissu muhschu eelikka zeetumâ. —

Tschetri gaddi bij pagahjuschi, kamehr Barteli zeetumâ bij liffuschi. Abbi noschanti meschafungi jau fenn duffeja dsistrâ kappinâ. Treschais meschafungs meerigi sawu ammatu walbija. Neweens ne mattu gallu tam ne-aistikka. Jatts grehzineeki meschâ nemas wairs nerahbijahs. Arri teefastungs scho leetu gandrihs bija aismirjis, kad weenâ deenâ no nahburga zeetuma preefschneeka tahdu grahmatu dabbuja:

„Tas zeetumneeks Adolfs Fischeris, kas daschadu

nedarbu deht us 15 gaddeem zeetumâ bija liffs, waffar' irr nomirris un preefsch mirschanas mahzitam sawus grehkus subdsejis.

Mahzitajs us Fischerâ wehleschanohs leezineekus pee-aizinajis un protokolli uskrastijis. Scho protokolli Zums atstellejam.“

Teefastungs protokolli usschlihra un lassija:

„Geffsch ta wahrdu Deewa ta Tehwu, ta Dehla un ta swehta Garra, Amen!

„Es sinnu ka mannim jamirf un es sawus leelohs grehkus gribbu subdseht, kas mannu firdi apgruhfina, ka lai mannim dalka tiftu pee muhsu Kunga Jesus Kristus schehlastibas. Amen!

„Es esmu tas, kas 1850 to meschafargu Flemminu un 1845 to, kas Flemmina weetâ nahza, esmu noschahwis.

„Lihds trihsdesmitam gaddam biju plintufallejs 3. pilsehtâ. Mannim nekas nekaiteja. Mannim peederreja mahja, seewa un behrni un pelnas arri netruffa. Bet es padewohs dserschanai un kahrfschu spehleschanai. Seewa aif behdahm nomirra. Es paliktu tuffchaks un tuffchaks, kamehr beidsohf mahja parradu deht bij japahrdohd. Es no pilsehtas isgahju ar baltu speeki un apmettohs K. zeemâ. No wissahm mannahm mantahm mannim zits nekas ne-atlikka kâ diwas plintes. Es nu paliktu par jatts grehzineeku. Sawas plintes paslehpju meschâ. Mahjâ tohs jau nedrihssteju turreht. Tomehr ar mohfahm ween maifi warreju pelniht. Tee meschafungi manni stipri apwalteja. Wiini manni labbi pasinna un neretti pee jatts grehka trahpija, zaur ko beesi tiftu nostrahpehts un zeetumâ liffs. Tadeht paliktu trafs aif dusmahm un swehreju, wisseem ta apgabbala meschafungeem gallu darriht. Dauds reisahm meschafungu lohdes manni gandrihs buhtu trahpijuschas. Kam tad manna lohde arri winnus lai netrahpa?

Tee abbi brahli Bartels bija manni beedri pee jatts grehka. Es ar winneem dsihwoju weenâ mahjâ. Muhsu wihs nifnalais cenaidneeks bij tas meschafungs Flemminsch. Winsch dauds reisahm frohgâ bij leelijees, ka to pirmo jatts grehzineeku, ko fatifschohf, bes schehlastibas buhschohf noschout. Weenâ waffarâ ar kalleja Bartela brahli us jatti gahju. Meks Flemminu fatiffahm un karschs fahzahs. Meks meschafungu redsejahm krihtohf, bet arri wiinna lohde bij trahpijusi. Mans beedris bija pagallam.

Es behdsu, bet swehreju atreebtees. Meschafungs atkal atweffelojahs. Es daschureif us wiinnu luhreju, bet ilgu laiku to newarreju fatift. Tad tam draudeschanas grahmatas rakstiju. Ta deena tuwojahs, kurrâ Flemminam us zittu gubernu bij ja-aiseet.

Tad nu apnehmohs, to affins darbu bes kaweschanahs isdarriht. Sawu plinti meschâ nehmis nu to telfu labbi sinnadams, pa kurrâ meschafungam bij janahf, aif ohsola apstahjohs. Tif ko meschafungs parahbijahs, tad schahwu un redseju, ka

ar labbo rohku pee kruhtim kehra. Tur laikam manna lohde wiannu bij trahpijusi. Medarbu padarrijis, schaufmas manni pahrnehma. Ra no eenaidneefeeem dsichts zaur meschu behdsu un aismirfu plinti meschâ apflehpt. Kad mahjâ atnahzu, tad wehl tiffu pee pilnas apkerfchanas. Mahja bij tuffcha un mannim deesgan atlicka wallas, plinti pagrabâ semm kartuppelehm apflehpt.

Nu mannim elles dohmas schahwahs prahtâ. Slepflawa biju, nolahdehts fleplawa. Ro tad weens grehts wairaf mannim warreja fshahdeht?

Es jau agraf' no Bartela dehla rakstamas grahmatas kahdas lappas biju isplehjis. Weena no schahm lappahm mannim wehl bij fehchâ. Tur wirsû rakstiju draudeschanas wahrbus, ka katrs meschafungs schinni mahjâ tilfchoht noschauts. Krehflâ peelihdu pee meschafunga mahjas. Wifs bij klufs. Nu to schmitti pee durwim peesittu. Til ko to biju padarrijis, tad dsirdeju trohfsni, itt kâ no lehni atbrautdameem wahgeem. Tas laikam bij meschafunga lihkis, ko us mahju wedda. Ahtri aishbehdusu meschâ.

Nakti kalleju Barteli apzeetinaja. Manna plinte wianna pagrabâ atraddahs. Es dsirdeju, winsch gan effoht teizis, ka ta plinte winnam nemas nepeederohht. Bet neweens wianna wahrdeem netizzeja, ta pehz ka Flemminsch mirdams fawâ fehchas grahmata bij eerakstijis, ka Bartels tas fleplawa effoht.

Jauns meschafungs atnahza. Weenâ wallarâ biju frohgâ. Wifs tumshakâ istabas faktâ biju pafehdees. Dajchi zilweki eenahza, arri jaunais meschafungs. Wiini par Flemmina noschausehanu fahla runnaht. Meschafungs teiza, winsch nemas netizzoht, ka Bartels meschafungu noschahwis. Bartels gan jaktis grehzineeks bijis, bet zittadi labs zilweks un nekahds fleplawa. Un Bartels arri tahds mulkis nebuhtu bijis, ka sawu plinti lihds us mahju buhtu nehmis. Winsch to arween meschâ apflehpis. Tâ Flemminsch winnam, tam jaunam meschafargeem, daudj reishahm teizis.

Bitti klahht buhdami pretti runnaja, ka ta fehchas grahmata ar Flemmina rakstijumu taf skaidri Barteli eeshmejoht kâ fleplawu.

Bet meschafargs atbildeja, tee neefi ween effoht. Slepflawa jau mehdschoht apflehptees tâ kâ winnu skaidri newarroht redseht. Arri meschafunga fleplawa us klaijumu laikam nebuhschoht isnahzis, bet aij kohka flehpees. Tadehl Flemminam nekahda skaidra sinnafehana par to newarrejusî buht, fursch ihsti tas fleplawa bijis.

Winsch, tas jaunais meschafungs, drihsaf' to Fischeri par to fleplawu turroht.

„Wissu to es dsirdeju, lai gan islikfoks, itt kâ es gulletu.“ — Tâ Fischeris tahkal' stahstija protokollî — „Bet nu stipri apnehmohs, arri jaunno meschafungu noschaut. Weenâ wallarâ winnu fa-

tiffu, kad no meschaleeklunga nahza, tanni pafchâ weetâ, fur Flemminu biju noschahwis nu arri wiannam gallu darriju. Weidschoht wehl pee meschafunga mahjas durwim schmitti peesittu, ka schis tas ohtrs meschafungs effoht, kas noschauts teefoht.

Leelakas drohschibas pehz behdsu pahr rohbeschahm un tur manni kehra preeksch tschetreem gaddeem.

Es apleezinaju, ka leels grehzineeks esmu. Es esmu fleplawa. Es esmu trihsstahrtigs fleplawa. Es esmu diwus familijas tehwas noschahwis. Es sinnu, ka mannim jamirft. Deews mannai nabbaga dwehfelei lai irr schehligs! Amen!

„Preekschâ lassichts, par rittigu atrasts un parakstihits.

Rahrlis Gottliebbs Fischeris }
Indrikis Bijje } kâ leezineeki.
Ehrmanis Ehberts }

Wöbbelinsch, zeetuma mahzitajs.

Tâ nu ta leeta bij skaidra un gaischa. Nekahdas schaubischanahs wairs nebija. Flemminam mirfchanas brihdt bij wihlees. Tâ pat arri teem bij wihlees, kas bija apleezinajuschî, ka Bartels tahs draudeschanahs grahmatas rakstijis. Zits bija tas fleplawa. Zits, kas jau Deewa rohla bij krittis! Winsch taggad stahweja augsta teesataja preekschâ un sawu algu jau bij fanehmis.

Augsta teesa pawehleja sinnam, ka Bartelu itt kâ newainigu tuhlt us brihwahm kahjahm buhschoht atlaist. Bet jau bija par wehlu! Kad pawehlefehana atnahza, tad neilgi preeksch tam Bartels ar karstumu guktu jau bij nomirris! —

Kausi ehmot Iffaan puist.

Weenz Iffaan puiss, kam Mert pij wahrts,
Pij til patt tums kâ slohta kachts,
Bet taf winz nahz pee Lettikops
Un tohma Iffaan lattaw mops.

Un kohlâ winz nu tuddere,
Pa wahziff, latwissl pohstere,
Pehz kreen un trahpsta furs un turp
Un plehs pa welt tauz pult few turp.

Un zeefma winz kâ kurpneel taif,
Kâ luppatt winz tohs perr no maif
Un krihwe tâ kâ palwa zirkt
Un tauzreis pahs pee ulkun pirkt.

Kâ raks winz taschu tuktit laif
Un mutt lihds palawf wallâ taif
Un melle wissur taifst sept,
Kribb kahba putr' kâ zuhl-kall' zept.

Winz prihsam Baulin palkal kraid,
Trihs attal Rohsit pretti maid,
Pehz Annin attal trahpsihht fahht,
Trihs Burtneel meitin prahtâ nahht.

Trihs stahw winz augst us kalna-kall,
Trihs attal klufs pee uhtens mall,
Peh meer un preek, ne fur tam lapp',
Sirds tâ kâ furga palkaw klabb.

*Sihmejas
nydappas
Martijus*

No Walmer winz us Kaujmall preen,
Tad atkal winz us Ruhjen kreen,
Pehz pastal apwekk, isnemmt pafs,
Us Rihfa aiseet pliff un bass.

Se winz nu atkal taifa schtuff,
Ra zitt falk: „Mert, tas naw wis muff!
Lapp puil tu zittad, jauna arr!
Pet kam tu til tauz pektahfl tar?“

Mert falk: „Ne kas, man leela lust,
Preeks Latweef taut man fird' iskuhst,
Preeks schita taut puhs tipr man kruhts,
Wiss zitt eeks pasaul irr man — —“

Un wehrtin-zikahr muttè pahf,
Zeff lappi augst winz appa nahf
Un tohma nu: „Es leela kungs!“
Pet putr eeks wehter eet — plunks — plunks.

Pat — reis winz tohma — kas tas puhs?
Tas mukka kuffis, preilen Lufh,
Leews sinn, wai winna neteff firds
Tà patt là man, là festeen pirts?

Klau Mert, taif taffad mukka zeesm,
Kas uspahs preilen fird us eesm,
Warrpuht ta mukka preilen Lufh
Kahd matt ar tahltter puhra puhs!

Pes manta wiffa tuhfa flift,
No to tad wehter pill warr tift?
No mihslib ween — ne muhsam naw
Ne weenz pats Sklauns pa-ehds jaw!

Winz pirt us utt-tirg jauna pifs,
Kad eeraug preilen, pataif knifs,
Get, pazeer lih3 lih3 Wehrmann part,
Birt pepperfohl par wessel mahrt;

Bais, plahpa nu no mihslestib
Un tahst, ta trihs winz prezzeht kribb,
Tanz falda wahrd eeks auf winz zufft
Un swehr, ta fird preeks preilen pulst.

Pet preilen Lufhs falk: „Paklau Mert:
Wai kribb tu man là lihtal kert?
Kan teef, ar falda makshler warr
Tasch puil tasch kuffit fakert arr, —

Pet Rihfa naw til tumja meit,
Lai walka ta wai prunz, wai kleit,
Ne weena meit tahd puiffat prezz,
Kas katra meita pakkal lezz.

Preeks smurfuf kluff aplam leet
Ra winz fahf meitin pakkal kreet,
Pet trahdabt waijak, pelniht mais
Un naut', tad til warr lahfa taif.

Kad zilwek nemahf scho ne to,
Tad trihs pee mutt naw pahst ne to —
Un prezzeht, — ui — tas naw wis pahf:
Tas zilwek tauz eeks nelaim fahf!“

Un Mert nu tohma: wot teb ras,
Wai fapn tas irr wai zitta pahf,
Kus kurrat, kas tas puhs ar man —
Wai pasaul taffad raff' irr kan!

Ne weens pats zilwek tew naw fraug,
Ne fur man preek un zerrib aug,

Es nems kahd laiwin, eebrauks obft,
Tad wiss man pehd puhs tuhhdal nohst!

Pet ne — rau pifs! — kahd laif wehl tà
Es zihwohs tè eeks Latwija,
Pehz ees es prohmt us Sklaunij
Un eetaif tur few Utopij!*)

— r.

D s i r k s t e l e.

Beedriba naw preeksneeka deht, bet
preeksneeks beedribas deht zelts.

Spehka wihrs.

Plihtneeks. Sweiks Turri!

Turris. Sweiks, sweiks!

Plihtneeks. Man par swarrigahm leetahm ar
tewi jarunna.

Turris. Par kahdahm leetahm?

Plihtneeks. Paklaufees! Tu sinni, famehr Dh-
sola frohgs usbuhwehts, es tur weenmehr biju tas
pirmais no wisseem frohga brahlischeem; Es seh-
deju pascha galda gallà; wiffi manni zeenija, wiffi
mannim padohmu prassija. Preeks bija dsert un
trumpes zirst! Weidsamà laikà (firds aif dusmahm
gribb waj plihst, to kessu eedohmajohst) kahdi jauni
frohga brahlischei, kas mannu flawu un gohdu ap-
flauda, bija frohdsneeku samuffinajusch, lai man
uf parahdu wairs nedohdohst, jo es ar saweem drau-
geem frohdsneeku zaur plihteschanu isposhtischohst.
Krohdsneeks, zaur tahdahm wallodahm samuffinahts,
paskattahs parahdu-grahmatà un atrohhd, ta mehs
leelös parahdös. Winsch eesauz frohga puiff un
uffauz: „Nemm to Plihtneeku aif apkalles un is-
fweed winnu ahra, nelaid winnu nelad wairs eelschà!“
Sffweeda. — Bet es nu fahku par tahdu gohda
laupischenu atreebtees. Wiffus sawus draugus, rad-
dus un kaiminus peerunnaja, lai Dhsola frohgà wairs
ne-eijohst, un zaur tam zerreju frohdsneeku banfruttà
gahst, — bet neta!

Turris. Tas irr gan par trakku, ta frohds-
neeks sawu Plihtneeku aifdsenn. Bet falki, waj
juhs newarreet meeru derreht? Meers barro — — —

Plihtneeks. No nu muldi no meera! Es, wez-
zais plihneeks, ne-eeschu frohdsneeka luhgtees. Man
pawiffam zittas dohmas, là frohgà tiffchu.

Turris. Nu luhdsams pastahsti jel!

Plihtneeks. Nedsi! Es aifsubtischu wiffus
sawus draugus un raddus pee frohdsneeka. Tee
winnam wiffu fadausih, ja winsch manni nepeeluhgs.

Turris. Bet ja frohdsneeks tewi nepeeluhgs,
tahd frohgs taps isposhtihst un ta buhtu leela fahde.

Plihtneeks. Krohgam buhs isputteht, kad plih-
neeku nelaisch eelschà.

Krohga puiffis.

*) Leijputrija, tahdu weegsprahntini senn melle, bet ne-
kad ne-atraddih.

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.

No Sensure atwehlets.

Ribgà, 28. September 1872.